

BUTLL. G.C.A. (3) 2 : 13-17 /1983 (1984)

ESTUDI DE LA POBLACIÓ DE COLOMS (Columba livia Var.) DE
BARCELONA.

Montserrat Camerino

Lluís Colom

Joan Carles Senar

Francesc Uribe

El colom és l'au més significativa de totes les que viuen a la ciutat, per la seva popularitat, pel sedentarisme, per l'abundor i per la capacitat d'adaptació al medi urbà.

Animal semidomèstic, té una gran capacitat d'interacció amb els ciutadans, dels quals accepta el menjar que li donen i és capaç de conèixer els seus assidus benefactors i els demostra la seva confiança. Aquest comportament li guanya les simpaties de bona part dels barcelonins i s'ha de reconèixer que aconsegueix una funció important per a moltes persones, principalment d'edat madura.

D'altra banda, els seus costums de reposar i nidificar en els edificis i monuments fan que s'hi acumulin llurs excrements, que exerceixen una acció corrosiva en la pedra i dificulten la feina de conservació, ensems que produeixen altres inconvenients.

Això fa que cíclicament, hi hagi controvèrsia entre diferents sectors de la població, que expressen a través dels mitjans de comunicació llurs variades opinions, moltes vegades mancades d'una fonamentació adequada.

Arran d'aquestes polèmiques en què s'especulava sobre el nombre de coloms existents a Barcelona, la necessitat d'aplicar les mesures de control i la classe de control més vàlid, sorgí per iniciativa del Museu de Zoologia, en col·laboració amb el Zoo de Barcelona la idea de realitzar un estudi sobre la població colombbfila de la ciutat que pogués donar suport científic i tècnic a futures accions de l'Ajuntament.

L'esmentat estudi es duu a terme gràcies a l'ajut de la CIRIT i els seus objectius són, en una primera fase:

- Realitzar el cens dels coloms de Barcelona i obtenir un mapa de densitats.
- Conèixer la dinàmica de la població.
- Descriure aquesta població (polimorfisme, pes, biometria, edat, taxa de reproducció, etc.).
- Estudi dels paràsits que afecten els coloms i de les possibles repercussions que se'n deriven tant com a factor limitant de la població de coloms com sota el punt de vista del possible paper que els coloms tinguin com a transmissors d'aquests paràsits. Aquesta part de l'estudi es pot desenvolupar gràcies a la col·laboració de la Càtedra de Parasitologia de la Facultat de Farmàcia de Barcelona.
- Localització de les principals fonts d'alimentació.

Per a la realització de l'estudi s'han dividit els seus diferents objectius en forma de compartiments estancs

per tal que no s'hagin de tractar tots igual, així cadascun té el seu propi ritme i independència, encara que tots estan coordinats. especialment en el que es refereix al tractament dels coloms capturats, en benefici d'un màxim aprofitament dels animals i de la feina.

Per a l'estudi de la dinàmica de la població i l'obtenció de diverses dades tals com edat, sexe i reproducció, s'utilitzen animals control. per això, es captura un 1% aproximat de la població i se'ls posen unes marques molt visibles que permeten de distingir-los individualment, a més d'una anella numerada en el tars.

Les marques consisteixen en unes plaques alars de plàstic de colors variats indicadors de la placa en què han estat capturats. amb una lletra i un número que identifiquen cada exemplar (Fig. 1).

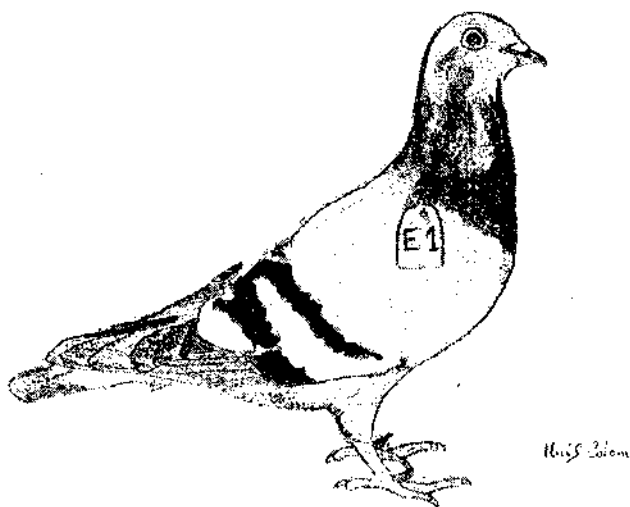

Fig. 1

Els animals marcats d'aquesta manera poden ser controlats sense haver-los de tornar a capturar, cosa que permet de fer un seguiment de llurs desplaçaments a partir de contactes visuals que es van registrant en els diferents carrers i places de la ciutat.

Quant al territori real d'aquests coloms són necessaris un gran nombre de controls i, en aquest sentit la presa de dades corresponents s'ha normalitzat en una fitxa com la que mostra la Fig. 2.

 AJUNTAMENT DE BARCELONA MUSEU DE ZOOLOGIA						OBSERVADOR:	TIP.:
COLOR PLACA	Nº	DIA	HORA	LLOC	CONTEXT		
Telèfons 319 69 12 - 319 69 50, Apartat de Correus 593, Parc de la Ciutadella, Barcelona 3							

Fig. 2

Preguem a aquelles persones que vegin un colom marcat amb plaques alars que ens ho comuniquin com més aviat millor adjuntant les dades corresponents. Per a rebre fitxes i informació complementària podeu dirigirvos a Lluís Colom (Zoo de Barcelona, Tel.- 3092500), qualsevol dia feiner al matí.

BUTLL. G.C.A. (3) 2 : 17-22 /1983 (1984)

SOBRE L'ÚS DE PLAQUES ALARS

Monserrat Camerino

Joan Carles Senar

Lluís Colom

Francesc Uribe

En les aus, grup zoològic en el qual s'ha estudiat més la migració, és tradicional l'ús d'anelles numerades que es col·loquen en el tars o la tibia segons l'espècie. Tanmateix, aquest mètode, molt poc lesiu quan s'aplica correctament, té el desavantatge que els posteriors controls es basen en recaptures de l'animal.

Així doncs, en els treballs en què cal identificar l'in dividu a través de contactes visuals, sense recaptures, l'anellament s'ha de combinar o substituir per altres sistemes de marcatge més adients amb el fi perseguit.

Un sistema àmpliament utilitzat pels ornitòlegs estrangers és l'ús de plaques alars: Patterson (1977), Murton, Thearle & Thompson (1972), North (1969), Stiehl (1983).

Amb motiu d'un estudi sobre la població de coloms (Columba livia Var.) de Barcelona hem tingut l'ocasió d'experimentar l'esmentat mètode amb animals semidomèstics i molt abun-